

Právě začínáme – curriculum vitae

Svěřil jsem Vladimírovi Jurčovi informace, které nejsou obecně známé, s žádostí o jejich zpřístupnění, až nadejde čas. Znali jsme se od dubna 1953 až do mého odchodu ze života 16. srpna 1977, tedy přes 24 let. Vytvořil si vlastní archiv z našeho společného života, z mých písemností, a díky vnučce Kateřině i deníků. Bude se snažit psát jako žijící Kosil, není tedy omezen rčením „o mrtvých nic než dobré“. Vědomou lež nemá rád, tolerujte však jeho sdělení, která se nemusí vyhnout subjektivním nepřesnostem.

Nyní vás seznámím s mým svébytným životem, vyplněným náročnou prací, doprovázenou odpovídající relaxací. Seznámení s mým rodinným životem ponecháme Kateřině, omezím se o něm jen na základní informace.

Jak jsem vlastně žil, než jsem byl přenesen do světa vzpomínek (a zapomínání).

Životopis, psaný prof. Kosilem na psacím stroji, obsahuje deset strojopisných stran a je datován „V Praze dne 15. dubna 1962“ (k tomuto účelu byl pořízen opis prvních osmi stran). K politickému vývoji prof. Kosila bude použit příslušný výtah z životopisu, datovaného „V Praze dne 8. září 1959“ – v souvislosti s událostmi na VŠZ v letech 1959 a 1960 (jako Příloha v r. 1959).

Inž. dr. techn. Vladimír Kosil, Dr.Sc.
profesor Vysoké školy zemědělské
v Praze

V Praze dne 15. dubna 1962 .

Ž i v o t o p i s .

/ K návrhu na jmenování členem ČSAV /.

Základní data: Narodil se 16. června 1898 na Žižkově jako jediný syn Františka Gössla, účetního knihkupectví B. Stýbla, a Růženy, roz. Suché. Otec pocházel z rodiny nižšího vojenského gážísty, matka z rodiny malého pražského živnostníka. Otec zemřel v r. 1929, matka dosud žije jako důchodkyně. Změna jména Gössl na Kosil byla povolena v roce 1947 na žádost z r. 1946, motivovanou odporem ke všemu německému, vyvolaným terorem okupantů v letech 1939-1945.

Školní vzdělání, studia a vědecké hodnosti:

V letech 1904-1909 obecná škola na Žižkově, v letech 1909-1916 vyšší reálka na Žižkově, v květnu 1916 maturita s vyznamenáním.

V zimním semestru 1918/19 odbor pojistné techniky ČVUT v Praze, v letech 1919 - 1922 odbor zemědělský fakulty zeměděl.-les. inž. při ČVUT v Praze, v r. 1920 I. státní zkouška s vyznamenáním, v květnu 1922 II. stát. zkouška s vyznamenáním. V letech 1922/23 a 23/24 studium vybraných předmětů na chemické fakultě ČVUT.

V prosinci 1930 doktorát technických věd na ČVUT v Praze /disertační práce z oboru půdoznalství, rigorosum s výtečným prospěchem/.

V květnu 1934 habilitace z oboru půdoznalství /soukr. docent/ na základě habilitačního spisu „Hořčík a jeho poměr k vápnu v půdách českých“.

V říjnu 1945 jmenován řádným profesorem půdoznalství a meteorologie na fakultě zeměděl.-les. inž. při ČVUT v Praze.

V březnu 1956 udělena hodnost doktora zemědělských věd /podle zákonného opatření předsednictva NS čís. 10-1955 Sb/.

Vojenská služba:

Od května 1916 do listopadu 1918 voj. služba v býv. rak. uherské armádě /v Praze a na východní frontě/, za I. republiky voj. cvičení v r. 1919 a 1925, při mobilisaci v r. 1920 a 1938, v únoru 1958 vymazán z evidence /dosažení 60 let/.

Zaměstnání:

Od 1. března 1922 výpomocný asistent ústavu pedologie, meteorologie a klimatologie na fakultě zeměděl.-les. inž. při ČVUT v Praze, od 1. června 1922 asistent s plnou kvalifikací tamtéž. Na tomto místě nepřetržitě do uzavření vysokých škol okupanty v listopadu 1939.

Od 1. ledna 1940 jako asistent s funkcí odborného referenta v půdoznaleckém ústavu Státních výzkumných ústavů zemědělských v Praze, v únoru 1943 převeden do služeb ministerstva zemědělství s titulem vrchního komisaře do konce července 1946.

V době od května 1945 do konce července 1946 pracoval současně na dvou pracovištích: ve Výzkumném ústavu zemědělském a na fakultě zeměděl.-les. ČVUT jako učitelská síla a personální referent fakulty.

Od 1. srpna 1946 přešel výhradně do služeb vysoké školy na základě jmenování řádným profesorem s účinností od 1. října 1945. V tomto zaměstnání setrvává nepřetržitě dodnes.

Učitelská činnost a funkce akademické:

Jako asistent vedl po celou dobu cvičení z půdoznalství a meteorologie pro obor zemědělský, lesnický, vodohospodářský a zeměměřický. Po habilitaci konal vlastní přednášky doporučeného předmětu „Vybrané stati z pedologie a bonitace půd“.

V letech 1935/36 až 1939/40 suploval jako docent přednášky a cvičení předmětů „Půdoznalství“ a „Meteorologie a klimatologie“ pro obor zemědělský a lesnický na fakultě zeměděl.-lesnické. V letech 1946/47 a 48/49 suploval přednášky z předmětu „Základy zemědělství“ pro obor zeměměřický na ČVUT.

Od škol. roku 1945/46 do 1952/53 konal přednášky z předmětů „Půdoznalství“ a „Meteorologie a klimatologie“ pro odbor zemědělský a lesnický na fakultě zeměděl.-les. inž. ČVUT. Od šk. r. 1953/54 do dneška přednáší půdoznalství v řádném studiu agronomickém na VŠZ, v dálkovém studiu agronomickém, zootechnickém a provozně-ekonomickém a v různých formách zvláštního studia /agronomické studium vybraných stranických pracovníků, dvouleté a tříleté studium pracovníků z praxe, ve čtyřletém studiu pracovníků MZLVH a j./, od šk. r. 1960/61 přednáší půdoznalství na fakultě provozně-ekonomické VŠZ v Čes. Budějovicích.

Kromě toho přednáší v různých kursech MZLVH, ÚKZÚZ a j.

V několika posledních letech překračuje normu pedagogických úvazků na 120-130 %.

Výchově mladších pedagogických a vědeckých pracovníků se věnuje již od r. 1930 vedením mladších asistentů při jejich disertačních pracích /Dr. Skřivánek, Dr. Semecký/, jako profesor od r. 1952 se věnuje výchově asistentů /doktorát Dr. Pavla/ a aspirantů z VŠZ v Praze a v Nitře, ve Výzkumných ústavech rostl. výroby v Ruzyni, SAV v Bratislavě, VŠZLD ve Zvoleni, Laboratoře půdoznalství v Bratislavě /až dosud celkem 12/.

Jako profesor vedl v r. 1946-1950 ústav půdoznalství a meteorologie a ústav zemědělské technologie na fak. zeměděl.-les. ČVUT, od r. 1950 je vedoucím katedry zprvu nauky o prostředí, pak půdoznalství a meteorologie a agrochemie, potom půdoznalství, agrochemie a mikrobiologie a nyní katedry půdoznalství a agrochemie.

Od února 1948 do konce srpna 1952 byl děkanem fakulty zeměděl.-lesnické ČVUT a od září 1952 do konce srpna 1960 rektorem Vysoké školy zemědělské v Praze.

Pro potřebu studentů vydal skripta z půdoznalství /I. vydání v r. 1937, nové vydání v r. 1950 s četnými přetisky do r. 1958, nově přepracované vydání je v tisku 1962/ a z meteorologie a klimatologie /dvoje vydání v r. 1949 a 1951/.

Funkce ve školských orgánech (kromě akademických):

Na vysoké škole v letech 1945 až 1948 funkce personálního referenta fakulty zeměděl.-lesnické /měla značný význam politický v boji proti reakčním živlům na škole/.

V r. 1949 při studijní prověrce předsedou hlavní disciplinární komise.

V letech 1948-1952 vedoucí komise pro reformu studia na vysokých školách zemědělských /z toho titulu příprava a řízení ankety o reformě vysokoškolského studia zemědělského v ČSAZV v r. 1951/. V letech 1952-1960 předsedou komise expertů pro studium zemědělské MŠK. V letech 1958-1960 předsedou Oborové komise pro vys. školy zemědělské, lesnické a veterinární a člen Hlavní komise pro přestavbu studia na vys. školách technického směru MŠK. Od r. 1957 člen předsednictva Státního výboru pro vysoké školy.

Vědeckovýzkumná a odborně praktická činnost:

Do vědeckovýzkumné činnosti zapojen od r. 1952 jako stálý spolupracovník Státních výzkumných ústavů zemědělských /ústavu agropedologického a bioklimatologického/ a od r. 1940 jako člen Čsl. akademie zemědělské, od r. 1953 dopis. člen Čsl. akademie zemědělských věd.

Od začátku této činnosti spojoval teorii s praxí volbou aktuální tematiky výzkumných úkolů a snahou po využívání výsledků pro praxi zemědělské výroby. Výzkumnicky pracoval zejména v těchto úsecích půdoznalství: V pedofysice zejména ve výzkumu vodního režimu půdy /fysiologická účinnost půdní vody a hodnoty ji charakterizující/. V pedochemii a fyzikální chemii půdy: Vztahy mezi chemickým složením půdy a mateční horniny /disertační práce doktorská a habilitační práce/, studie o sorpčním komplexu půdním a reakci půdy. V pedogenetice a půdní typologii: Studie o podzolovaných půdách, původní návrh na systematiku půdních typů u nás. Vědecké zpracování výsledků mapování půd po stránce genetické, fyzikálně chemické a fyzikální. Od r. 1955 vede přípravu a vypracování návrhů na novou klasifikaci a systematiku půd pro účely komplexního průzkumu půd ČSSR jako předseda komise půdoznalecké ČSAZV, nyní poradního sboru pro půdoznalství při vědecké radě Výzkumného ústavu rostlinné výroby.

Odborně praktická činnost zaměřena od r. 1923 hlavně na zemědělsko půdoznalecké mapování, v němž pracoval aktivně 20 let /četné práce mapovací okresů, katastrů obcí a objektů výzkumnických/. Jako první u nás provedl generální průzkum a mapování půd části Českomoravské vysočiny /9 okresů o rozloze 2000 km²/. V letech 1937-39 se zabýval úpravou půdních map, spojujících principy genetické klasifikace půd s praktickým využitím pro účely zemědělské a návrhy, týkající se těchto otázek, nezůstaly bez odezvy na mezinárodním fóru /mezinárodní konference půdoznalecká v Helsinkách 1938/.

Praktické využití vědeckých poznatků pedologických zaváděl i v průzkumu půd pro účely meliorační /jako člen Poradního sboru pro výzkumnictví v oboru zemědělské techniky při min. zemědělství v letech 1930-45, spolupráce s prof. Thomou a prof. Juvou a j./, ve spojení s inženýrskou geologií /s prof. Zárubou/, při bonitaci půd, v geomorii od r. 1946 /v akci Svazu výzkumných ústavů zemědělských/, při rajonizaci zemědělské výroby /1949/, při výzkumu aplikace travoplní soustavy v rámci akcí Čs. akademie zemědělské /1945-1956/.

V oboru zpracování půdy pracoval v úzké souvislosti s půdoznaleckými problémy od r. 1924 jako člen komise pro zpracování půdy Svazu výzkumných ústavů zemědělských a předseda této komise v letech 1940-1949.

Aplikaci půdoznaleckých poznatků v zemědělské výrobě rozšiřoval od r. 1925 četnými přednáškami pro praktiky na venkově /při mapování půd/, na poradách a konferencích ministerstva zemědělství a Čs. společnosti pro šíření polit. a věd. znalostí, dále v rozhlase, od r. 1955 v televizi /agrobiologická universita 1955, relace pro zemědělství v oboru meteorologie a rostlinné výroby/ a četnými odborně populárními články v odborném i denním tisku.

Členství a funkce ve vědeckovýzkumných a jiných institucích:

V Čs. zemědělské akademii a v Čs. akademii zemědělských věd /členem od r. 1940 a od ledna 1953/.

V letech 1948-1952 předsedou II. odboru /zemědělského/ a vedoucím odborných pracovních komisí tohoto odboru. Člen Ústředního výboru a člen předsednictva ČSAZ. Předseda komise půdoznalecké, nyní předsedou poradního sboru pro půdoznalství při vědecké radě Výzkumného ústavu rostlinné výroby. Do r. 1960 předsedou komise agrometeorologické a vedoucím laboratoře agrometeorologické. Člen vědeckých rad Výzkumného ústavu rostlinné výroby a Výzkumného ústavu zemědělsko-lesnických meliorací. Předseda komisí pro obhajobu kandidátských disertačních prací při vědeckých radách těchto výzkumných ústavů. Člen redakční rady Sborníku ČSAZV - Rostlinná výroba.

Od r. 1960 předseda rady stěžejního úkolu XII-1 „Výzkum zvyšování úrodnosti a využití půdy“ a člen kolegia státního komplexního úkolu XII „Výzkum zvelebování socialistické zemědělské velkovýroby“.

Od února 1961 zástupce ČSAZV v Ústřední komisi MZLVH pro komplexní průzkum půd v ČSSR.

V institucích zemědělského výzkumnictví:

V letech 1946-1951: Předseda komise pro zpracování půdy. Předseda komise výstavní /organizace sektoru zeměděl. výzkumnictví na Slovanské zemědělské výstavě v Praze 1948/. Člen komise pro zemědělské výzkumnictví při ústředí vědeckého výzkumu SÚP. II. jednatel Svazu výzkumných ústavů zemědělských a lesnických ČSR. Předseda Svazu VÚZL ČSR. Zmocněnec ministerstva zemědělství pro zemědělské výzkumnictví v ČSR. Člen koordinační komise výzkumnické ministerstva zemědělství.

V Čsl. společnosti pro šíření politických a vědeckých znalostí:

Do r. 1960 člen předsednictva Ústřední sekce zemědělské. Od r. 1960 předseda Vědecko-metodické rady pro socialist. zemědělství krajského výboru Středočeského kraje.

Ostatní činnost vyplývající z funkcí školských, vědecko výzkumných a odborných:

Na VŠZ: Člen vědecké rady VŠZ. Člen vědecké rady agronomické fakulty agronomické. Předseda komise pro obhajobu kandidátských disertačních prací z oboru půdoznalství, agrochemie, základní agrotechniky, mikrobiologie a agrometeorologie.

Vypracovávání oponentských posudků doktorských a kandidátských disertačních prací. Oponentských posudků závěrečných zpráv o výzkumných úkolech. Lektorské posudky prací a publikací z oboru půdoznalství, agrometeorologie a základní agrotechniky /pro Sborník ČSAZV, pro Stát. zeměděl. nakladatelství a j./.

Účast na vědeckých poradách a zahraniční studijní cesty:

V r. 1922 a 1929 mezinárodní konference půdoznalecké v Praze

1938 v Helsinky konference komise pro genetiku a systematiku půd Mezinárodní společnosti půdoznalecké

1944 v květnu 14 denní služební cesta do Bavorska na příkaz vedoucího Výzkumných ústavů zemědělských /půdoznalecký průzkum pokusného objektu/

1948 zájezd čsl. výzkumníků do Polska /výstava ve Wroclavi a návštěva zemědělských výzkumných objektů v Polsku/

1955 červen zájezd delegace zeměděl. pracovníků do Moskvy /prohlídka zemědělské výstavy a návštěva Timirjazeovy zemědělské akademie/

1956 únor konference sovětských půdoznalců v Moskvě /jako delegát ČSAZV/

1956 srpen-září VI. kongres Mezinár. společnosti půdoznalecké v Paříži /vedoucí čsl. delegace složené ze zástupců ČSAZV, ČSAV a MŠK/.

1957 květen Pisa oslava 107. výročí agronomické fakulty a symposium o jílových minerálech /vyslán MŠK/

1957 září Jugoslávie - vedoucí výměnného zájezdu studentů VŠZ

1958 září vedoucí výměnného zájezdu studentů do NDR

1959 v září Mezinárodní konference o mapování půd /řídil přípravu a organizaci ve funkci předsedy půdoznalecké komise ČSAZV/

1960 listopad Lipsko - porada pracovní skupiny pro agrochemické zkoušení půd Koordinačního výboru při RVHP /delegát ČSAZV/

1961 Maďarsko /září-říjen/ studijní cesta k získání informací o vysokoškolském studiu zemědělském /vyslán MŠK/

1961 v prosinci mezinár. pracovní porada zástupců LD států o přípravě VIII. mezinár. kongresu půdoznaleckého v Bukurešti.

Udělená uznání a vyznamenání:

1948 čestné uznání /diplom a medaile/ ministra zemědělství za obětavou a iniciativní spolupráci za celkové uspořádání výzkumnické expozice na Slovanské zemědělské výstavě v Praze 1948

1957 Čestné uznání /diplom a čestný dar/ od vedení ROH VŠZ jako zasloužilému pracovníku u příležitosti trvání 50 let Vysoké školy zemědělské

1958 Ř á d p r á c e za vynikající zásluhy o vybudování Vysoké školy zemědělské v Praze a za význačnou vědeckovýzkumnou činnost v oboru půdoznalství.

Přehled významnějších publikovaných prací - viz zvláštní přílohu.

viz sekce: Kosil-Gössl, Vlad. – publikační činnost